

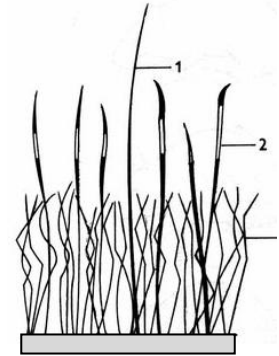
Kožešiny

1) Charakteristika kožešiny

- **vyčiněné (vydělané) kůže nebo kožky se srstí**
- **název kožešiny** není vždy totožný s druhem zvířete, např. bizam je kožešina z ondatry
- **obchodní názvy kožešin** mohou přímo vyjadřovat i **způsob úpravy** určité suroviny (např. nutrieta, nutrofix)
- někdy název kožešiny **určuje i stáří zvířete v době usmrcení** (např. perzián)

2) Stavba kožešinové kožky

- **řemen** = škára s pokožkou
řemen - má vliv na **hmotnost, jemnost, pevnost kožešiny**
- **srst** = několik typů chlupů vyrůstajících ze škáry - tvoří ji:
pesíky štětínové a osinové, přechodné chlupy a podsada
srst - má vliv na **vzhled kožešiny**

3) Hodnocení vlastností kožešiny

- hodnotí se **plocha, srst, řemen, vady** - zařazení do **4 jakostních tříd**
- kožešiny **se svazují** = shromáždění kožešin stejné jakosti
- posuzuje se **délka srsti a její jemnost, hustota, tvar** (rovná, zkadeřená, s kresbou), **lesk, zabarvení, plstivost** (zaklesávání chlupů), **hřejivost, trvanlivost** (odolnost proti uvolnění srsti)

4) Zpracování přírodní kožešiny = kožešnický postup

- **konzervace stažené kožky** (sušením, solením, kvašením, piklováním, mrazením) - má **zabránit rozkladu**
- **vydělávání kožešin** - přeměna kožky na **měkkou, vláčnou kožešinu**
(plstivé kožky - natírání řemene činivem, neplstivé kožky - otáčením v roztoku činiva)
- **konečná úprava** - tenčení řemene, mazání, sušení, třibení, vytrépávání - vytváří se konečný vzhled a vlastnosti kožešiny (TRÍBENÍ = točení v bubnu s bukovými pilinami)
- **zušlechťování** - odbarvení, **barvení** - módní odstíny, dobarvení - přírodní odstíny,
fixace - vyrovnání obloučků srsti, broušení řemene, **česání, postřihování** - na stejnou výšku, **žehlení** - vyrovnání a urovnání srsti, **odstraňování pesíků**:
RUPOVÁNÍ = **vytrhávání pesíků i s kořínky**
EPIFACE = odstrihování pesíků těsně u řemene nebo na výšku podsady
- **výsprava kožešin** - vyříznutí poškozených míst, nahrazení a opětovné sešití do tvaru kožky

Význam kožešnického postupu

- zlepšení **vzhledu a vlastností přírodních kožešin**
- zvýšení **trvanlivosti kožky**
- výroba **kožešnických imitací**

5) Kožešnické imitace

- **napodobení vzácnějších a dražších kožešin kožešinou levnější**
- užívané postupy - postřihování, žehlení, barvení, rupování a potiskování
- **z názvu musí být zřejmé, jakou kožešinu imitujeme i jaká kožešina byla použita**
(např. norek - králíčina, sobol - králík, leopard - ovčina)
- nejvhodnější kožešiny pro imitace - **králík, ovčina, jehnětina, svišť, mýval**

6) Trvanlivost kožešin

- **odolnost vlasu kožešiny proti oděru a línání, vyrudnutí, lámavosti vlasu a plstivosti**
- **KOŽEŠNICKÁ STUPNICE** = **stupnice poměrné trvanlivosti jednotlivých kožešin**
  - kožešina se **srovnává s kožešinou mořské vydry, která má maximální trvanlivost**
  - **trvanlivost se vyjadřuje v %**
  - stupnice zahrnuje všechny užívané kožešiny

100 % - mořská vydra - 50 000 vlasů na cm²

90 % - **bobr**, vydra říční

80 % - sealskin, **norek**

70 % - sobol, **mýval**, tuleň

60 % - jehnětina, skunk, svišť, **mongolský pes**

50 % - **bizam**, liška stříbrná a platinová, **polární**, hranostaj

40 % - **králík**, sysel, **popelka**, kočka

30 % - **kozinka**, **veverka**

18 % - **čincila**

10 % - **krtek**, zajíc

7) Syntetické kožešiny = vlasové textilie

- druhy dle způsobu výroby - **TKANÉ** - **plyše** (acrylic, PAD), **PLETENÉ, VŠÍVANÉ**
- výhody - **nižší hmotnost**, **vyšší odolnost vůči oděru**, **lze prát a běžně chemicky čistit**, **nenapadají je živočišní škůdci (mol kožešinový, kožojed)**
- nevýhoda - **vyšší špinivost** (statická elektrina syntetických vláken přitahuje nečistoty)

8) Výroba kožešnického zboží

- **z přírodních kožešin** - sešívá se **z malých ploch kožešiny** (mozaika)
- odstraňuje se tím **nepravidelnost kožešin** a nesouměrná kresba a nebo se vytváří **efektní vzhled**
- **ze syntetických kožešin** - se šije jako **z metráže**
- **sortiment** - **pláště** (tříčtvrteční, sedmiosminové, dlouhé)
  - paleta, vesty, podšívky, lemy, nánožníky, doplňky - límce, šály, čepice ...
  - kožešiny na **podlahu**

Skladování kožešnických výrobků - T do 20°C, sucho,

chránit před prachem a škůdci a UV zářením

8) Rozdělení kožešin podle ušlechtilosti

- **nejcennější** - sobol, **mořská vydra**, **sealskin**, **pesec**, **činchila**, skunk
- **velmi jakostní** - **norek**, **bobr**, **nutrie**, hermelín, **ušlechtilá liška**
- **obecné** - perzián, popelka, **vačice**, **bizam**, **kuna**, tchoř, králík
- **na imitace** - králíčina, jehnětina

9) Druhy a typické znaky kožešin

- Sealskin - .....
- Bizam - .....
- Hermelín - .....
- Popelka - .....
- Nutrie - .....
- Pesec - .....
- Asijský pes - .....
- Kalan - .....
- Kastoret - .....
- Sobol - .....

Ušlechtilé lišky - stříbrná, platinová, bílá

Norci - standardní, platinový, safirový, perlový, Hedlund, křížový ..

Typický znak kožešiny norka - .....

Neušlechtilé jehnětiny - .....

Velury - .....

Ušlechtilé jehnětiny - např. **perzián**, **krymr**

